

REGULAMIN I OFERTA UCZESTNICTWA W PROGRAMIE BADAŃ BIEGŁOŚCI W ZAKRESIE MIKROBIOLOGII ŻYWNOSTI I PASZ W 2026 ROKU

§ 1. Cel programu

1. Celem programu badań biegłości (PT) jest potwierdzenie kompetencji laboratoriów wykonujących analizy mikrobiologiczne żywności pochodzenia zwierzęcego, próbek środowiskowych z obszaru produkcji i obrotu żywnością oraz pasz.
2. Program jest organizowany i realizowany zgodnie z wytycznymi norm: PN-EN ISO/IEC 17043:2023-10 „Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące kompetencji organizatorów badania biegłości”, PN-EN ISO 22117:2019-04 „Mikrobiologia łańcucha żywnościowego - Wymagania szczegółowe i wytyczne dla badań biegłości poprzez porównania międzylaboratoryjne” oraz ISO 13528:2022 „Statistical methods for use in proficiency testing by interlaboratory comparison”.

§ 2. Organizator programu

1. Organizatorem programu jest Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, Krajowe Laboratorium Referencyjne Działu Badań Mikrobiologicznych Żywności i Pasz, al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy, tel.: 81 889 30 00, faks: 81 886 71 00, www.piwet.pulawy.pl.
2. Osoby do kontaktów z Uczestnikami programu:
 - Runda 01/2026, Runda 03/2026: mgr Edyta Denis, tel. 81 889 34 07; mgr inż. Maciej Sosnowski, tel. 81 889 31 99; e-mail: PT.mieso@piwet.pulawy.pl
 - Runda 02/2026: mgr inż. Beata Ślęzak tel. 81 889 32 08, mgr Dominika Dębczak tel. 81 889 32 09, e-mail: PT.prod_mleczne@piwet.pulawy.pl
 - Runda 04/2026: mgr inż. Magdalena Goldsztejn, tel.: 81 889 31 93, e-mail: magdalena.goldsztejn@piwet.pulawy.pl, mikrobiologia.zhs@piwet.pulawy.pl, dr hab. Tomasz Grenda, tel.: 81 889 31 91, 81 889 31 93, e-mail: tomasz.grenda@piwet.pulawy.pl
 - Obsługa i pomoc techniczna portalu e-klient: Dział Systemów Informatycznych, tel.: 81 889 33 41, e-mail: dsi@piwet.pulawy.pl
3. Pod adresy e-mail zawarte w pkt 2 należy kierować korespondencję dotyczącą badań biegłości, za wyjątkiem zgłoszeń uczestnictwa i raportowania wyników.

§ 3. Adresaci programu

1. Program badań biegłości adresowany jest do laboratoriów wykonujących badania mikrobiologiczne żywności pochodzenia zwierzęcego, próbek środowiskowych z obszaru produkcji i obrotu żywnością oraz pasz zwłaszcza do laboratoriów urzędowych w rozumieniu art. 25 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej i laboratoriów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 25e w/w ustawy.
2. Organizator badań biegłości gwarantuje zachowanie poufności danych dotyczących Uczestników oraz uzyskanych przez nich wyników.

§ 4. Uczestnictwo w programie

1. Zgłoszenie uczestnictwa w programie PT następuje po zalogowaniu się w portalu elektronicznym dostępnym pod adresem https://eklient.piwet.pulawy.pl/badanie_bieglosci w zakładce Mikrobiologia żywności / Mikrobiologia pasz, przed upływem terminu podanego w § 5. Dostęp do portalu możliwy jest również ze strony internetowej www.piwet.pulawy.pl z zakładki Referencyjność / Badania biegłości. W portalu znajdują się również pliki do pobrania: Regulamin i oferta uczestnictwa w Programie badań biegłości, Instrukcje postępowania z próbkami oraz Sprawozdania z PT. Instrukcje postępowania z próbkami oraz Sprawozdania z PT dostępne są jedynie po zalogowaniu do portalu.
2. Po otrzymaniu i zweryfikowaniu zgłoszenia Organizator nadaje Uczestnikowi kod, pod którym przedstawione zostaną wyniki badań Uczestnika w Sprawozdaniu z badań.
3. W terminie podanym w § 5 Uczestnik otrzyma od Organizatora e-mail z potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia i nadanym kodem. Brak potwierdzenia w wyznaczonym terminie należy niezwłocznie zgłosić Organizatorowi na adres e-mail podany w § 2 pkt 2.
4. Zgłoszenia uczestnictwa przesłane inną drogą niż wskazana w pkt 1 niniejszego paragrafu oraz po upływie terminu podanego w § 5 nie będą uwzględniane.
5. Zgłaszając się do udziału w badaniach biegłości Uczestnik akceptuje warunki zapisane w niniejszym Regulaminie.

§ 5. Zakres i harmonogram badań oferowanych w 2026 roku

1. Uczestnik może wybrać dowolną liczbę kierunków badań. W ramach jednego wybranego kierunku Uczestnik otrzyma **jeden komplet** próbek do wykonania badania z użyciem **jednej wybranej metody badawczej**.
2. Organizator zastrzega sobie prawo do odwołania organizacji danego kierunku badań biegłości w przypadku zgłoszenia się niewystarczającej liczby Uczestników. O odwołaniu organizacji takiego kierunku badań zainteresowani zostaną powiadomieni drogą elektroniczną w terminie przesyłania potwierdzeń przyjęcia zgłoszeń.

KIERUNKI BADAŃ

RUNDA Nr 01/2026	RUNDA Nr 02/2026	RUNDA Nr 03/2026	RUNDA Nr 04/2026
• Wykrywanie obecności <i>Listeria monocytogenes</i> w wędlinie • Oznaczanie liczby <i>Escherichia coli</i> w mięsie drobiowym • Oznaczanie liczby koagulato-dodatnich <i>Staphylococcus</i> spp. w mięsie drobiowym • Oznaczanie liczby drobnoustrojów w mięsie drobiowym • Oznaczanie liczby <i>Enterobacteriaceae</i> w mięsie drobiowym	• Wykrywanie obecności <i>Salmonella</i> spp. w mleku • Oznaczanie antybiotykooporności <i>Staphylococcus</i> spp. • Oznaczanie antybiotykooporności <i>Enterococcus</i> spp.	• Oznaczanie liczby <i>Listeria monocytogenes</i> w lososiu wędzonym • Oznaczanie liczby <i>Campylobacter</i> spp. w mięsie drobiowym • Wykrywanie obecności <i>Salmonella</i> Enteritidis i <i>S. Typhimurium</i> w mięsie drobiowym • Wykrywanie obecności <i>Vibrio parahaemolyticus</i> w małżach blaszkoskrzelnych • Oznaczanie liczby drobnoustrojów w wymazie • Oznaczanie liczby <i>Enterobacteriaceae</i> w wymazie • Oznaczanie antybiotykooporności <i>Campylobacter</i> spp.	• Wykrywanie obecności <i>Salmonella</i> spp. w paszach • Wykrywanie obecności <i>Clostridium perfringens</i> w paszach • Oznaczanie liczby drobnoustrojów w paszach • Oznaczanie liczby grzybów w paszach • Oznaczanie liczby <i>Enterobacteriaceae</i> w paszach • Oznaczanie liczby <i>Escherichia coli</i> w paszach • Oznaczanie liczby <i>Clostridium perfringens</i> w paszach • Wykrywanie obecności beztlenowych łaseczek przetrwalnikujących z rodzaju <i>Clostridium</i> w paszach

HARMONOGRAM RUND

Etap	RUNDA Nr 01/2026	RUNDA Nr 02/2026	RUNDA Nr 03/2026	RUNDA Nr 04/2026
Zgłoszenie uczestnictwa	do 20.02.2026	do 04.09.2026	do 18.09.2026	do 18.09.2026
Potwierdzenie zgłoszenia i nadanie kodu Uczestnikowi*	do 27.02.2026	do 25.09.2026	do 09.10.2026	do 09.10.2026
Wysłanie próbek do Uczestnika	10.03.2026	06.10.2026	20.10.2026	21.10.2026
Dostarczenie próbek do Uczestnika**	11.03.2026	07.10.2026	21.10.2026	22.10.2026
Rozpoczęcie badań przez Uczestnika	Oznaczenie jakościowe w ciągu 24 godzin od otrzymania próbek, oznaczenia ilościowe w dniu otrzymania próbek***			
Raportowanie wyników badań	do 25.03.2026	do 23.10.2026	do 06.11.2026	do 20.11.2026
Potwierdzenie wysłania wyników badań	Automatycznie w chwili wysłania			
Sprawozdanie z badań	od 30.06.2026	od 18.12.2026	od 18.12.2026	od 18.12.2026

*potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia wraz z nadanym kodem zostanie przesłane pod adres e-mail Uczestnika wskazany podczas rejestracji, **termin dostarczenia próbek do Uczestnika jest uzależniony od firmy kurierskiej, zwykle próbki dostarczane są do godz. 15:00. W sytuacjach niezależnych od Organizatora, próbki mogą być dostarczone po godz. 15:00. Organizator nie ponosi odpowiedzialności za dostarczenie przesyłki po w/w terminie. ***Nie dotyczy Rundy nr 04/2026.

§ 6. Rundy dodatkowe

- Zgodnie z art. 25a ust. 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, dla laboratoriów urzędowych w rozumieniu art. 25 ust. 2 w/w ustawy oraz zgodnie z art. 25f ust. 7 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, dla laboratoriów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 25e w/w ustawy, które uzyskały w badaniach biegłości wynik niezgodny z kryteriami określonymi przez krajowe laboratorium referencyjne, lub wynik wątpliwy zostanie zorganizowana dodatkowa runda badań w terminie do 6 miesięcy od uzyskania takich wyników.
- Organizator powiadomi takie Laboratoria o obowiązku udziału oraz szczegółach rundy drogą elektroniczną pod wskazany podczas rejestracji adres e-mail. Rundy dodatkowe odbędą się zgodnie z przesłanym harmonogramem.
- Laboratorium uczestniczące w dodatkowej rundzie badań biegłości zobowiązane jest do wykonania badania z zastosowaniem tej samej metody, która była użyta w rundzie głównej.
- Wyniki przesłane do Organizatora po wyznaczonym terminie nie będą uwzględniane w Sprawozdaniu z badań.
- Organizator nie przewiduje organizacji innych dodatkowych rund badań biegłości i/lub porównań międzylaboratoryjnych dla Laboratoriów, które nie zgłosiły się do badań w terminie wskazanym w § 5.

§ 7. Dostarczenie próbek do badań

- Transport próbek do Uczestników badań odbywa się za pośrednictwem firmy kurierskiej.
- W czasie transportu próbki znajdują się w warunkach chłodniczych (tam gdzie jest to wymagane).
- Uczestnik powinien otrzymać próbki w terminie wskazanym w § 5.
- Jeżeli Uczestnik nie otrzyma przesyłki w wyznaczonym terminie lub otrzyma próbki, których stan nie jest odpowiedni do wykonania badania, należy zgłosić ten fakt Organizatorowi na adres e-mail podany w § 2 pkt 2 w dniu wskazanym w harmonogramie jako data dostarczenia próbek do Uczestnika.
- Jeżeli próbki zostaną dostarczone do Uczestnika po terminie wskazanym w § 5 lub ich stan nie pozwala na rozpoczęcie badania, Uczestnik może przystąpić do badań lub zrezygnować z badań danej rundy. Rezygnację z badań należy zgłosić Organizatorowi wysyłając e-mail z tytułem „Rezygnacja z PT” z podaniem przyczyny rezygnacji, na adres podany w § 2 pkt 2 w dniu wskazanym w harmonogramie jako data dostarczenia próbek do Uczestnika. W przypadku uznania przez Organizatora zgłoszenia rezygnacji za zasadne Uczestnik nie zostanie obciążony kosztami uczestnictwa w PT.
- Przystąpienie przez Uczestnika do badań w sytuacjach opisanych w pkt 5 niniejszego paragrafu i ewentualne uzyskanie przez Uczestnika wyników niezadowolających nie może stanowić podstawy roszczeń wobec Organizatora, np. o nieuwzględnienie wyników w Sprawozdaniu, o niedokonanie lub zwrot zapłaty za udział w badaniach, o odszkodowanie lub inną formę zadośćuczynienia.

§ 8. Zawartość przesyłki

- W skład przesyłki wysyłanej do Uczestnika wchodzi:
 - Próbki do badań w liczbie odpowiadającej zgłoszonemu przez Uczestnika zakresowi oznaczeń w danej rundzie,
 - Rejestrator temperatury (tam gdzie jest to wymagane),
 - Zaadresowana koperta zwrotna na list polecony do odesłania rejestratora temperatury (jeśli jest taka potrzeba),
 - Wkłady chłodzące.
- Ewentualne uszkodzenie pojemnika z próbkami do badań lub brak któregoś z elementów wymienionych w pkt 1 należy zgłosić Organizatorowi na adres podany w § 2 pkt 2 w dniu wskazanym w harmonogramie jako data dostarczenia próbek do Uczestnika.

§ 9. Wykonanie badań

- Uczestnik zobowiązany jest do postępowania z otrzymanym w przesyłce rejestratorem temperatury (jeśli dotyczy) zgodnie z zapisami zawartymi w Instrukcji postępowania z próbkami. Jeżeli wymagane jest odesłanie otrzymanego rejestratora temperatury Organizatorowi należy to zrobić w ciągu 24 godzin od otrzymania próbek, w załączonej kopercie zwrotnej, wyłącznie listem poleconym. Nieodesłanie rejestratora skutkuje naliczeniem opłaty w wysokości 500 zł brutto. Jeżeli wymagane jest odesłanie Organizatorowi wygenerowanego pliku z zapisem temperatury, należy to zrobić w ciągu 24 godzin od otrzymania próbek drogą elektroniczną na wskazany adres e-mail. Nieodesłanie wygenerowanego pliku może skutkować nieuwzględnieniem wyniku w Sprawozdaniu z badań.
- Przed przystąpieniem do badań Uczestnik zobowiązany jest zapoznać się z dostępną w portalu e-klient Instrukcją postępowania z próbkami i przestrzegać jej w trakcie trwania badań.
- Do badań należy przystąpić w dniu określonym w harmonogramie rund.

- Ocenie przez Organizatora badań podlega sposób wykonania badania zgodnie z deklarowaną procedurą badawczą. Postępowanie niezgodne z procedurą skutkuje negatywną oceną wyniku. Jest to jednoznaczne z uzyskaniem wyniku niezgodnego / niezadowolającego, a w konsekwencji negatywną oceną Uczestnika.
- Spodziewany zakres oznaczeń w badaniach ilościowych: $0 - 10^8$ jtk/g lub cm^2 .

§ 10. Przekazanie wyników Organizatorowi

- Raportowanie wyników badań biegłości następuje poprzez portal e-klient dostępny po zalogowaniu pod adresem: <https://eklient.piwet.pulawy.pl>, w zakładce Badania Biegłości, przed upływem terminu wskazanego w § 5. W chwili wysłania wyników Uczestnik otrzyma, pod wskazany podczas rejestracji adres e-mail, potwierdzenie wysłania wyników do Organizatora. Nieotrzymanie potwierdzenia wysłania wyników badań należy niezwłocznie zgłosić Organizatorowi drogą elektroniczną.
- Raportując wyniki należy podać dla wybranych kierunków badań metodę badawczą, jaką zostało wykonane badanie oraz inne wymagane informacje. Wyniki Uczestników podających więcej niż jedną metodę badania dla danego kierunku, lub wyniki uzyskane przez więcej niż jednego analityka nie będą uwzględniane w Sprawozdaniach z badań biegłości. Podobnie, wyniki Uczestników, którzy w odpowiedzi na pytanie dotyczące sposobu postępowania podczas wykonania badań nie podają wymaganych informacji, a np. sformułowanie „zgodnie z normą”, nie podlegają ocenie, tzn. nawet w przypadku podania właściwego wyniku ocena Uczestnika jest negatywna.
- Nieprawidłowości w raportowanych przez Uczestników zapisach dotyczących wyników badań, zastosowanych metod badawczych oraz innych danych nie podlegają korekcie w Sprawozdaniu z badań.
- Wyniki przesłane do Organizatora inną drogą niż poprzez portal e-klient lub po terminie wskazanym w paragrafie § 5 nie będą uwzględniane w Sprawozdaniu z badań.

§ 11. Opracowanie wyników

- Wartość przypisaną badań jakościowych określa się na podstawie kontaminacji próbek zgodnie z charakterystyką obiektów badań biegłości i potwierdza się w badaniach jednorodności i stabilności. Za kryterium oceny wyników badań jakościowych przyjęto zgodność z wynikiem przypisanym. Ocenie podlega również sposób wykonania badania zgodnie z deklarowaną procedurą badawczą.
- Wartość przypisaną badań ilościowych wyznacza się jako odporną średnią (medianę) wszystkich wyników raportowanych przez Uczestników wyznaczoną z zastosowaniem algorytmu A odpornej analizy danych normy ISO 13528:2022. Oceny wyników badań ilościowych dokonuje się na podstawie wskaźnika z (z'), obliczanego jako różnicę między wynikiem Laboratorium a wartością przypisaną, podzieloną przez odchylenie standardowe dla oceny biegłości. Wskaźnik z' dodatkowo uwzględnia niepewność wartości przypisanej. Wartość bezwzględna $|z|$ ($|z'|$) ≤ 2 określa wynik jako zadowalający, $2 < |z|$ ($|z'|$) < 3 jako wątpliwy, a $|z|$ ($|z'|$) ≥ 3 jako niezadowolający. Ocenie podlega również sposób wykonania badania zgodnie z deklarowaną procedurą badawczą.
- Dostęp do Sprawozdania z badań możliwy jest wyłącznie po zalogowaniu się w portalu elektronicznym pod adresem <https://eklient.piwet.pulawy.pl>, w zakładce Badania biegłości / Mikrobiologia żywności / Mikrobiologia Pasz / Pliki do pobrania / Sprawozdania, w terminach wskazanych w § 5.
- W przypadku laboratoriów urzędowych w rozumieniu art. 25 ust. 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz laboratoriów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Głównego Lekarza Weterynarii na podstawie art. 25e w/w ustawy, informacje o udziale w badaniach oraz uzyskanych wynikach zostaną przekazane Głównemu Lekarzowi Weterynarii oraz Departamentowi Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W przypadku laboratoriów Inspekcji Weterynaryjnej wyniki są dodatkowo przekazywane do właściwych Wojewódzkich Lekarzy Weterynarii.

§ 12. Reklamacje

- Każdy Uczestnik ma prawo do złożenia reklamacji na adres e-mail Organizatora wskazany w § 2, pkt 2, w której zawarte zostaną zastrzeżenia i uwagi w stosunku do sposobu przeprowadzenia danej rundy badań biegłości, w tym do oceny wyników otrzymanych przez Uczestnika.
- Nieprawidłowości w zapisach raportowanych wyników oraz błędy nie wynikające z winy Organizatora nie podlegają reklamacji.
- Termin złożenia reklamacji upływa z 14 dniem od terminu dostępności dla Uczestników Sprawozdania z badań.
- Organizator rozpatrzy reklamację w ciągu 30 dni i jej wynik prześle Uczestnikowi.
- W przypadku niezaakceptowania wyniku reklamacji Uczestnikowi przysługuje prawo do odwołania się do Dyrektora PIWet-PIB.

§ 13. Koszt uczestnictwa w badaniach

- Uczestnictwo w badaniach biegłości dla laboratoriów Inspekcji Weterynaryjnej jest bezpłatne.
- Pozostałe laboratoria wnoszą opłatę w następującej wysokości (kwoty brutto) za uczestnictwo w jednej rundzie badań biegłości:

■ 1 kierunek badania – 1 056 zł	■ 2 kierunki badania – 1 435 zł	■ 3 kierunki badania – 1 807 zł	■ 4 kierunki badania – 2 115 zł
■ 5 kierunków badania – 2 409 zł	■ 6 kierunków badania – 2 682 zł	■ 7 kierunków badania – 2 929 zł	■ 8 kierunków badania – 3 235 zł
- Faktura za wykonanie usługi będzie wystawiona nie później niż do 15 dnia następnego miesiąca od opublikowania Sprawozdania z danej rundy badań biegłości. Termin płatności wynosi 14 dni od daty otrzymania faktury.

§ 14. Rezygnacja z uczestnictwa w badaniach

- Każdy Uczestnik może zrezygnować z udziału w badaniach wysyłając zawiadomienie na adres mailowy Organizatora podany w § 2 pkt 2 w terminie do 14 dni przed dniem wysyłania próbek do Uczestników wymienionych w § 5.
- Rezygnacja nie zostanie uwzględniona, jeżeli nastąpi w terminie krótszym niż 14 dni od daty wysyłki próbek do Uczestników, co skutkuje wysłaniem próbek do badań, a następnie wystawieniem faktury za uczestnictwo w badaniach. Nie dotyczy to przypadków rezygnacji na zasadach opisanych w § 7.